

Viktiga ord och begrepp

En ny lag innebär ofta nya ord och begrepp. Den nya lagen från EU är inget undantag. Därför har vi samlat de viktigaste här. Vill du veta mer om lagen kan du besöka vår webbplats eller kontakta din rådgivare.

Bästa orderutförande

Banken har en skyldighet att vidta alla rimliga åtgärder för att uppnå bästa resultat för kunden när banken utför kundens order i finansiella instrument. Det innebär normalt bland annat att kundens order lämnas till den mest likvida marknadsplatsen för instrumentet i fråga.

Execution only

Execution only betyder att banken kan utföra en kunds transaktion utan att göra passandebedömning (se Passandebedömning). Det kan bara ske när det gäller okomplicerade finansiella instrument och vid sidan av investeringsrådgivning.

Finansiella instrument

Aktier och aktiederivat, räntepapper och räntederivat och kombinationsinstrument, exempelvis aktieindexobligationer, samt andelar i fonder är exempel på finansiella instrument som är vanliga att handla med. Instrumenten delas upp i okomplicerade eller komplicerade instrument beroende på deras konstruktion, risk med mera.

Företag

Från den 1 november 2007 omfattas företag i princip av samma kundskydd som privatpersoner. Exempelvis kundkategoriseras även företag och en bedömning görs om företagets placeringar i finansiella instrument passar företaget. Företag är i större utsträckning än privatpersoner så kallade professionella kunder.

Incitament

Banken kan ge ersättning till tredje part vid dennes förmedling av bankens egna produkter. Likaså kan banken få ersättning från tredje part när banken förmedlar dennes produkter till kunden. Även kunden kan behöva betala en ersättning direkt till förmedlaren av en tredje parts produkter. Dessa typer av ersättningar är exempel på vad som i lagen kallas incitament.

Icke-professionell kund

Med icke-professionell kund avses normalt en kund som inte arbetar yrkesmässigt med eller investerar mycket frekvent i finansiella instrument. Den som är icke-professionell har det högsta kundskyddet.

Investeringsrådgivning

Banken erbjuder kunden möjlighet till rådgivning om placeringar i finansiella instrument. Kundens kunskap och erfarenhet, ekonomiska situation och syfte med investeringen är vägledande. När det gäller privatkunder motsvarar begreppet i princip det som tidigare kallades för finansiell rådgivning.

Investeringstjänster

Med investeringstjänster avses de tjänster som innefattas i bankens tillstånd att bedriva värdepappersrörelse, bland annat att utföra order och att ge investeringsrådgivning avseende finansiella instrument.

Jämbördig motpart

Med jämbördig motpart menas en kund som är en bank, ett finansinstitut eller annan som motsvarar banken.

Kundkategorisering

Enligt MiFID ska banken dela in kunderna i olika kategorier; icke-professionella kunder, professionella kunder eller så kallade jämbördiga motparter. Vilken grupp en kund tillhör beror på kundens kunskap och erfarenhet avseende affärer i finansiella instrument. Starkast skydd får de kunder som är icke-professionella kunder.

Kundskydd

Vid investeringsrådgivning och vid handel med finansiella instrument genom banken omfattas kunden av ett skydd. Omfattningen av detta skydd beror på om kunden är icke-professionell, professionell eller så kallad jämbördig motpart. En icke-professionell kund, det vill säga normalt en kund som inte arbetar yrkesmässigt eller investerar mycket frekvent med värdepapper, har det starkaste skyddet. En del i kundskyddet är att banken vid rådgivningen ska informera kunden om riskerna med den investering som görs.

Komplicerade instrument

Begreppet avser finansiella instrument som enligt MiFID, med hänsyn till instrumentens konstruktion och risk med mera, ska klassas som komplicerade. Vid order i sådana instrument måste banken göra en passandebedömning eller, vid investeringsrådgivning, en lämplighetsbedömning. Derivatinstrument är ett

exempel på finansiella instrument som i regel anses vara komplicerade.

Lämplighetsbedömning

Tillsammans med kunden gör banken, i samband med rådgivning, en bedömning av om en viss typ av placering i finansiella instrument är lämplig för kunden. Kundens kunskap och erfarenhet, ekonomiska situation och syfte med investeringen vägleder bedömningen.

MiFID

Förkortningen avser EU:s direktiv om marknader för finansiella instrument – på engelska "Markets in Financial Instruments Directive". Direktivet har införlivats i svensk rätt genom lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden som ska tillämpas från den 1 november 2007.

Okomplicerade instrument

Begreppet avser finansiella instrument som med hänsyn till instrumentens konstruktion och risk med mera, ska klassas som okomplicerade. Sådana instrument kan under vissa förutsättningar handlas execution only. Börsnoterade aktier är ett exempel på finansiella instrument som i regel anses vara okomplicerade.

Passandebedömning

Vid transaktioner som inte har föregåtts av investeringsrådgivning gör banken en bedömning av om transaktionen passar kunden mot bakgrund av kundens kunskap och erfarenhet av det finansiella instrumentet ifråga. Passandebedömning sker dock inte när det gäller så kallade okomplicerade finansiella instrument. Då sker transaktionen istället som execution only.

Professionell kund

Detta är normalt en kund som arbetar yrkesmässigt med, eller investerar mycket frekvent i, värdepapper. Det kan vara en fondmäklare eller annan som mer professionellt ägnar sig åt affärer med finansiella instrument. Dessa har ett kundskydd, men det är inte lika omfattande som för en icke-professionell kund.

Reglerad marknad

Begreppet införs genom MiFID och motsvarar de tidigare termerna auktoriserad börs eller auktoriserad marknadsplats.

Rådgivning

Med rådgivning menas det tillfälle när en kund får råd av en rådgivare på banken om spara- och placeringsprodukter, fonder, aktier och andra finansiella instrument. Rådgivning kan ske både vid personligt möte och per telefon. Om innehållet i rådgivningen, se investeringsrådgivning.

Värdepapper

Se Finansiella instrument ovan.

Värdepappersrörelse

Begreppet är en sammanfattande benämning på investeringstjänster samt vissa sidotjänster till dessa.